

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ  
ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАУКОВИЙ ВІСНИК  
ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО  
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**№ 36**

**СЕРІЯ: «СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ»**

Луганськ  
“Елтон-2”  
2012

УДК 631.5/9(06)+636(06)

Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: „Сільськогосподарські науки”// Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: “Елтон-2”, 2012. – № 36. – 258 с.

UDC 631.5/9(06)+636(06)

Scientific herald of the Lugansk National Agrarian University. Series: “Agricultural Sciences” // Edited by V. G. Tkachenko. – Lugansk: “Elton-2”, 2012. - № 36. – 258 p.

До вісника наукових праць включено результати наукових досліджень з проблем сільськогосподарських наук, які проводилися вченими, аспірантами та співробітниками Луганського національного аграрного університету та інших вузів і науково-дослідних установ.

#### Голова редакційної ради

ректор університету, доктор економічних наук, професор **В. Г. ТКАЧЕНКО**

#### Заступник заступник голови редакційної ради

проректор з наукової роботи, доктор технічних наук, професор **М. В. БРАГІНЕЦЬ**  
Технічний секретар – **Л. І. СОКОЛОВА**

#### Серія – “Сільськогосподарські науки”:

Голова редакційної колегії – **І. В. КІРПІЧЄВ**  
Заступник голови – **В. С. ЛІННІК**

Відповідальний секретар і відповідальний за випуск наукового вісника – **А. А. ГУБАРЕВ**

#### Члени редакційної колегії:

**М. І. ДРАНИЩЕВ** (м. Луганськ);  
**М. Я. ЄФИМЕНКО** (с. Чубинське);  
**М. І. КОНОПЛЯ** (м. Луганськ);  
**В. Ю. АФАНАСЕНКО** (м. Луганськ);  
**А. І. ДЕНИСЕНКО** (м. Луганськ);  
**Г. П. КОТЕНДЖИ** (м. Суми);  
**С. Ю. РУБАН** (м. Київ);  
**А. І. ТОРБА** (м. Луганськ);  
**Д. Д. ЧЕРТКОВ** (м. Луганськ).

The scientific herald the results of the agricultural sciences problems scientific researches conducted by the scientists, postgraduates and employees of the Lugansk National Agrarian University and other higher educational establishments and scientific research institutions.

#### Editorial Board Head

the rector of the University, Doctor of Economic Sciences, Professor **V. G. TKACHENKO**

#### Deputy Head of the Editorial Board

scientific work prorector, Doctor of Technical Sciences, Professor – **M. V. BRAGINETS**  
Technical secretary – **L. I. SOKOLOVA**

#### Series – “Agricultural Sciences”:

Editorial board Head – **I. V. KIRPICHYOV**  
Deputy Head – **V. S. LINNIK**  
Executive secretary and responsible for the edition of the scientific herald – **A. A. GUBAREV**

#### Members of the editorial board:

**M. I. DRANISCHEV** (Lugansk);  
**M. Y. EFIMENKO** (v. Chubinske);  
**M. I. KONOPLYA** (Lugansk);  
**V. Y. AFANASENKO** (Lugansk);  
**A. I. DENISENKO** (Lugansk);  
**G. P. KOTENDZHY** (Sumy);  
**S. Y. RUBAN** (Kyiv);  
**A. I. TORBA** (Lugansk);  
**D. D. CHERTKOV** (Lugansk).

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 15233-3805Р від 15 травня 2009 р.

State registrations certificate KB № 15233-3805P of May 15th 2009.

Друкується за рішенням Вченої ради  
Луганського НАУ.

Printed in decision of Scientific advice of the  
Lugansk National Agrarian University.

Науковий вісник включений до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт (з постанови президії ВАК України від 1 липня 2010 р., № 1 – 05/5).

Edited by Academic Senate decision to the list of the professional Ukraine's editions, where the dissertation papers results may be published (according to the presidium resolution of HAC of Ukraine of July 1<sup>st</sup> 2010, № 1-05/5).

ЗМІСТ

Розділ 1 – ЗЕМЛЕРОБСТВО

1 Барановський О. В., Трофименко М. М., Вечеров В. І., Шумська Г. М. ВПЛИВ АЗОТНИХ ДОБРИВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЗЕРНОВОГО СОРГО В УМОВАХ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	9
2 Бойко С. В., Купріна Н. П., Лук'янець В. А., Тарнопільська О. М. СУЧASNІЙ СТАН ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ГРЕЦІЇ	17
3 Вечеров В. І., Трофименко М. М., Василенко Є. В., Васильченко Ю. С., Кіндяков О. І. БАЛАНС ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН В ЗЕМЛЕРОБСТВІ ОБЛАСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРИВ	25
4 Вечеров В. І., Трофименко М. М., Василенко Є. В., Васильченко Ю. С., Кіндяков О. І. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ФОСФОРНИХ ДОБРИВ У ЗЕМЛЕРОБСТВІ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	29
5 Вінюков О. О. , Бондарєва О. Б. , Коробова О. М. , Макуха С. А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНІЧНОГО ДОБРИВА «БІОГУМУС» ТА ПРЕПАРАТА НА ЙОГО ОСНОВІ «АЙДАР» ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЯРИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ДОНБАСУ	33
6 Гаврилюк Ю. В., Конопля М. І. ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ В СІВОЗМІНІ НА ЙОГО ВОДНО – ФІЗИЧНІ ЯКОСТІ	38
7 Гелюх В. М., Старченко С. В., Денисенко О. Г., Стрельцова Р. Г., Севостьянова Р. М. ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ВІДНОСНО ПОСУХОСТИЙКИХ СОРТІВ ГОРОХУ	41
8 Гелюх В. М., Федоренко К. М., Тимошин С. М., Старченко С. В. , Денисенко О. Г. , Стрельцова Р. Г. МІНІЛІВІСТЬ ОЗНАК ПРОДУКТИВНОСТІ У СОРТОЗРАЗКІВ КОЛЛЕКЦІЇ ГОРОХУ З РІЗНИМ МОРФОТИПОМ	46
9 Гелюх В. М., Федоренко К. М., Тимошин С. М., Старченко С. В., Денисенко О. Г., Стрельцова Р. Г. ВЗАЄМОВЗЯЗОК ОЗНАК ПРОДУКТИВНОСТІ У СОРТОЗРАЗКІВ КОЛЛЕКЦІЇ ГОРОХУ РІЗНОГО МОРФОТИПУ	48
10 Денисенко А. І., Каспарі В. М., Суслов О. А., Рибіна В. М., Хаблак С. Г. ВПЛИВ КОМПОНЕНТІВ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДОБРИВ НА ЗНЯТТЯ ГРУНТОВТОМИ У КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ	51
11 Домбровська С. С., Конопля М. І УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ Й СІНА ЛУКІВ ТА ПАСОВИЦЬ СХОДУ УКРАЇНИ	55
12 Драніцев М. І., Токаренко В. М., Тимошин М. М., Стотченко В. Ю., Решетняк М. В., Попітченко Л. М. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СПОСОBU ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ГРУНТУ ПІД ЧИСТИЙ ПАР	59
13 Жолудєва І. Д. ФОРМУВАННЯ МІКРОЕЛЕМЕНТНОГО ПРОФІЛЮ ДЕРНОВО-ЛІТОГЕНІЧНИХ ГРУНТІВ ТЕХНОГЕННИХ ЛАНДШАFTІВ ДОНБАСУ	63
14 Зубов О. Р., Зубова Л. Г., Славгородська Ю. В. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ АГРОЛАНДШАFTІВ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	68
15 Капустін А. С., Цикалова О. Г. ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА УРОЖАЙНІ ТА СТРУКТУРНІ ПОКАЗНИКИ ПРОСТИХ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	73
16 Кобець О. В. АНАЛІЗ ТАКСАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ ДУБОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ВЕЛИКОНАДОЛЬСЬКОГО ЛІСОВОГО МАСИВУ ЗА ПЕРІОД 1973-2006 РР	78
17 Курдюкова О. М. ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ В СІВОЗМІНІ НА СТАН ПОПУЛЯЦІЙ БАГАТОРІЧНИХ БУР'ЯНІВ ТА ВРОЖАЙНІСТЬ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН	85
18 Левін С. В. Скокова Г. І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СОСНИ КРИМСЬКОЇ У ОСЕРЕДКАХ КОРЕНЕВОЇ ГУБКИ НА ПІВНОЧІ СТЕПУ УКРАЇНИ (ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ)	89
19 Лєбедєв С. М. ПРОГНОЗ РОЗМНОЖЕННЯ ГРОНОВОЇ ЛІСТОВІЙКИ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО БЕРЕГА КРИМУ	93
20 Лоай Сахіб Ради Альрмаші ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА ПЛОДОНОШЕННЯ ФУНДУКУ ПРИ РІЗНИХ ПЛОЩАХ ЖИВЛЕННЯ	97

УДК 631. 51. 432

Гаврилюк Ю. В., Конопля М. І.

**ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ В СІВОЗМІНІ НА ЙОГО ВОДНО-ФІЗИЧНІ ЯКОСТІ**

Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Луганськ, Україна

Рецензент: Торба А. І., доктор с.-г. наук, професор

*Вступ*

Способи вирощування сільськогосподарських культур і самі культури змінюють не лише вміст поживних речовин у ґрунті та його водний режим, а й фізичні властивості [1]. Особливо це відбувається на структурі, будові та щільноті ґрунту, які значною мірою визначають здатність ґрунту поглинати й зберігати вологу, спрямовувати й прискорювати процеси перетворення поживних речовин із одних форм в інші. Від фізичних властивостей ґрунту, залежать прояви водної та вітрової ерозії [2]. Усі сільськогосподарські культури в період вегетації сприяють покращенню структури ґрунту [3].

Однак, структурно-агрегатний склад ґрунту є одними з найбільш варіабельних показників, а отже й найбільш інформативних та чутливих до найменших змін його екологічного стану. Тому його використовують в якості важливого критерію оцінки фізичного стану ґрунту. Розробка заходів цілеспрямованого регулювання фізичних властивостей та структурного стану ґрунту потребує знання оптимальних і реальних їх параметрів та факторів, від яких вони залежать [4].

У літературних джерелах наводяться суперечливі дані щодо впливу різних систем обробітку ґрунту на агрофізичні його показники. Деякі автори вказують на погіршення фізичних властивостей ґрунту за безполицею оранки [4, 5], а інші відзначають позитивний вплив на ґрунт безполицеового обробітку [6, 7].

До того ж у літературних джерелах недостатньо висвітлена проблема змін структурного складу орного шару ґрунту та запасу продуктивної вологи в посівах сільськогосподарських культур протягом ротації сівозміні залежно від обробітку ґрунту.

Це й викликало необхідність прове-

дення досліджень в польовій сівозміні з метою встановлення впливу двох систем основного обробітку на структурно-агрегатний склад та потенційний запас вологи ґрунту в посівах сільськогосподарських культур.

*Матеріал та методи дослідження*

Дослідження проводилися протягом 2004 – 2008 рр. в Старобільському дослідному господарстві ЛНУ імені Тараса Шевченка розташованого в умовах південно-центральної півдні Степової Північної зони України в польовій п'ятипольній сівозміні (пар чорний, озима пшениця, кукурудза на зерно, ярий ячмінь, соняшник), вивчали вплив різних систем обробітку ґрунту (1 – полицева оранка на глибину 22–24 см плугом ПЛН - 5 - 35, 2 – плоскорізний обробіток ґрунту на глибину 22 – 24 см плугами – розпушувачами КПГ- 250) на агрофізичні властивості ґрунту. Основними ґрунтами дослідних ділянок були – чорноземи звичайні слабокомпактні.

Агрегатний склад ґрунту в сівозміні визначали в посівах просалних культур, зокрема соняшнику, як найбільш еrozійно небезпечних.

Планування польовох дослідів проводили згідно з загальноприйнятими методик [8].

Розміщення варіантів систематичне, повторність триразова. Площа посівних ділянок – 189 м<sup>2</sup>, облікових – 63 м<sup>2</sup>.

Структурно-агрегатний склад визначали ситовим методом у модифікації М. І. Савінова [9].

Запас продуктивної вологи встановлювали термостатно – ваговим методом [10].

*Результати та обговорення*

Дослідами було встановлено, що агрегатний склад та коефіцієнт структурності ґрунту суттєво різнилися за строками визначення розвитку культурних рослин та

способами й глибиною основного обробітку ґрунту.

Так, на момент появи сходів соняшнику агрономічно цінних агрегатів в 10 см.

шарі ґрунту при застосуванні полицеєвої оранки було 60,2%, що на 9,3% менше ніж при застосуванні безполицеевого обробітку ґрунту (табл 1.).

Таблиця 1

Агрегатний склад орного шару ґрунту в посівах соняшника за ротацію сівозміни (2004–2008), %.

Способи обробітку ґрунту	Шар ґрунту	Сходи			Повна стиглість				Коефіцієнт структурності	
		розмір агрегатів			Коефіцієнт структурності	розмір агрегатів				
		> 10 мм	10 – 0,25 мм	< 0,25 мм		більше 10 мм	10 – 0,25 мм	меньше 0,25 мм		
Оранка	0 - 10	37,4	60,2	2,4	1,51	24,8	72,8	2,4	2,54	
	10 - 20	36,3	61,6	2,1	1,60	25,3	72,6	2,1	2,64	
	20 - 30	35,5	62,9	1,8	1,69	24,4	73,2	2,4	2,73	
	0 - 30	36,4	61,6	2,1	1,60	24,8	72,9	2,3	2,64	
Плоскорізний обробіток	0 - 10	30,2	67,4	2,7	2,04	28,4	70,5	1,1	2,38	
	10 - 20	28,7	68,8	2,5	2,20	27,1	71,7	1,2	2,53	
	20 - 30	28,2	69,5	2,3	2,28	26,6	72,0	1,4	2,57	
	0 - 30	29,0	68,5	2,5	2,09	27,3	71,4	1,2	2,49	

За шарами ґрунту розмір агрегатів змінювався не значною мірою – у межах 1–2 %.

У період сходів коефіцієнт структурності при полицеєвій оранці в 0 – 10 см шарі ґрунту був 1,51%, тоді, як у шарі – 20 – 30 см складав 1,69%, а в 0 – 30 см шарі – у середньому 1,60 %.

За безполицеевого обробітку ґрунту коефіцієнт структурності в період сходів був значно вищим: у 0 – 10 см шарі ґрунту – 2,04%, 10 – 20 см – 2,20%, а в 20 – 30 см шарі ґрунту – 2,28%, що в середньому складало – 2,09%, або на 0,59% вище ніж за полицеєвого обробітку ґрунту.

Суттєво змінювався агрегатний склад під впливом його обробітку на період дозрівання насіння соняшнику.

За полицеєвої оранки в усіх шарах ґрунту кількість агрегатів розміром 0,25 – 10 мм збільшилася на 11,3 %, а при застосуванні плоскорізного обробітку ґрунту склав – 71,4%.

Що до ерозійно небезпечних агрегатів структур ґрунту мілкіше за 0,25 см, можна сказати, що їх динаміка була не суттєвою, так прияві сходів за полицеєвої оранки їх кількість складала 2,1%, а за безполицеевої – 2,5%. Це свідчить про те, що безполицеевий обробіток ґрунту спряє

зниженню кількості агрономічно небезпечних частин ґрунту.

При дослідженні ґрунту в кінці вегетаційного сезону було встановлено, що за безполицеевого обробітку ґрунту кількість агрегатів розміром 0,25 – 10 мм у середньому становила 1,2 %, що на 1,3% менше ніж в під час появи сходів соняшнику.

При застосуванні полицеєвого обробітку ґрунту кількість агрегатів розміром 0,25 – 10 мм змінилася в середньому на 0,2 % за періоди досліджень.

Отже, якщо під час появи сходів соняшнику розмір агрегатів у відсотковому відношенні суттєво різнився по варіантах досліду як і коефіцієнт структурності, то на період збирання врожаю основна різниця була між агрегатами понад 10 мм. та мілкішими за 0,25 см., а показники коефіцієнту структурності вищими були в варіанті досліду з застосуванням полицеєвої оранки в усіх досліджуваних шарах ґрунту.

Ще одним основним фактором, який суттєво впливає на ріст, розвиток і формування врожаю насіння соняшнику в степовій зоні є запаси продуктивної вологи на початку вегетації, які значною мірою визначають рівень урожаю.

Було встановлено, що під час появи сходів у посівах соняшнику запас продуктивної вологи за полицеєвого обробітку

був на 4,4 мм нижчим ніж за безполицеєвого обробітку(табл. 2).

*Таблиця 2*

**Запаси продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту в посівах соняшника за ротацією сівозміни (2004-2008) рр, мм**

Фаза розвитку рослини	Полицеєвий обробіток	Безполицеєвий обробіток
Поява сходів	104,3	108,7
Цвітіння	52,1	53,4
Повна стиглість	21,6	28,3

У фазу цвітіння культурних рослин запаси вологи в метровому шарі ґрунту за полицеєвого обробітку зменшувалася до 52,1%, а за безполицеєвого –до 53,4%.

Найбільш суттєвою була різниця запасу продуктивної вологи при досягненні повної стиглості насіння – 21,6 мм за полицеєвого обробітку та 28,3 мм за безполицеєвого.

Це свідчить про те, що безполицеєвий обробіток ґрунту сприяє більшому накопиченню та збереженню вологи ніж по-

лицевий.

#### **Висновки**

Застосування безполицеєвого обробітку ґрунту під соняшник спряє поліпшенню структури ґрунту, накопиченню продуктивної вологи та зменшенню ерозійно небезпечних агрегатів та підвищує кількість агрегатів розміром понад 10 см, яка поступається полицеєві оранці на 2, 49% показником структурності ґрунту в 0 – 30 см шарі.

#### **Література**

1. Бойко П.І. Методика сучасних і перспективних досліджень в землеробстві / П.І. Бойко. - // Вісн. аграр. науки. – 2008. – № 2. – С. 11–17.
2. Сайко В.Ф. Сівозміни у землеробстві України. – К.: Аграрна наука, 2002. – 147 с.
3. Собко О.О. Сівозміни – основа інтенсифікації землеробства / О.О. Собко. – К.: Урожай, 1985. – 295 с.
4. Десятник Л. М., Кротіонов І. В. Структурно – агрегатний склад ґрунту після різних по-передників та систем основного обробітку у південно – східній частині степу України / Л. М. Десятник, І. В. Кротіонов. - // Бюл. Інституту зернового господарства УААН. – 1993. - №10. – С.8 – 10 .
5. Кисель В. И. Влияние систем применении плоскорезных обработок в звене севооборота на агрофизические свойства темно – серой лесной почвы / В. И. Кисель. - //Агрохимия и почвоведение. – К.: Урожай, 1984. – С. 46 – 49.
6. Булыгин С. Ю. Режимы параметров агрофизических свойств чернозема обыкновенного при различных технологиях обработки / С. Ю. Булыгин. - // Повышение эффективности использования удобрений и плодородия почв в Украинской ССР. Тез. докладов . - Харьков, 1985. – С. 179 – 180.
7. Почепцова Л.Г. Варіювання фізичних показників чорноземів, обумовлене типом їх використання / Л.Г. Почепцова . - // Вісник ХДАУ. – 2000. - №1. – С. 116-121.
8. Доспехов Б. А. Практикум по земледелию / Б. А. Доспехов. – М.: Колос, 1977. – 394с.
9. ДСТУ 4744:2007. Якість ґрунту. Визначення структурно – агрегатного складу сивтовим методом у модифікації Н. І. Савінова.
10. Долгов С. И. Методы изучения водных свойств и водного режима почвы/ С. И. Долгов. - /Агрофизические методы исследования почв. - М., 1966.-236с.

**Науковий вісник Луганського національного аграрного університету**

УДК 631.51.432

Гаврилюк Ю. В., Конопля М. І. ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ В СІВОЗМІНІ НА ЙОГО ВОДНО – ФІЗИЧНІ ЯКОСТІ // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: "Сільськогосподарські науки" / Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: "Елтон-2", 2012. – № 36. – С. 38-40.

Дослідження впливу різних систем обробітку грунту на його структурність та потенційний запас продуктивної вологи.

**Ключові слова:** ґрунт, агрофізичний склад, запас продуктивної вологи.  
Табл.: 2. Бібл.: 10 найм.

УДК 635.656..631.526

Гелюх В. М., Старченко С. В., Денисенко О. Г., Стрельцова Р. Г., Севостьянова Р. М. ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ВІДНОСНО ПОСУХОСТИЙКИХ СОРТИВ ГОРОХУ // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: "Сільськогосподарські науки" / Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: "Елтон-2", 2012. – № 36. – С. 41-45.

Викладено результати дослідження колекції сортозразків гороху, що походять з 17 країн світу, виділені генотипи, які оптимально поєднують посухостійкість з елементами структури урожаю.

**Ключові слова:** селекція, горох, посухостійкість.  
Табл.: 3. Бібл.: 3 найм.

УДК 581.151:631.52:635.656

Гелюх В. М., Федоренко К. М., Тимошин С. М., Старченко С. В., Денисенко О. Г., Стрельцова Р. Г. МІНІЛІВІСТЬ ОЗНАК ПРОДУКТИВНОСТІ У СОРТОЗРАЗКІВ КОЛЛЕКЦІЇ ГОРОХУ З РІЗНИМ МОРФОТИПОМ // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: "Сільськогосподарські науки" / Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: "Елтон-2", 2012. – № 36. – С. 46-47.

Показана мінілівість кількісних ознак продуктивності сортозразків колекції гороху. Виявлені ознаки, що мають високу стабільність генетичного контролю.

**Ключові слова:** горох, сортозразки колекції, морфотип, продуктивність.  
Табл.: 1. Бібл.: 3 найм.

УДК 631.52:635.656

Гелюх В. М., Федоренко К. М., Тимошин С. М., Старченко С. В., Денисенко О. Г., Стрельцова Р. Г. ВЗАЄМОЗВЯЗОК ОЗНАК ПРОДУКТИВНОСТІ У СОРТОЗРАЗКІВ КОЛЛЕКЦІЇ ГОРОХУ РІЗНОГО МОРФОТИПУ // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: "Сільськогосподарські науки" / Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: "Елтон-2", 2012. – № 36. – С. 48-50.

Показані міжсортові кореляційні відносини сортозразків колекції гороху різного морфотипу. Наведені результати чотирірічних досліджень.

**Ключові слова:** горох, сортозразки колекції, морфотип, продуктивність.  
Табл.: 1. Бібл.: 3 найм.

УДК 581.524.1

Денисенко А. І., Каспарі В. М., Суслов О. А., Рибіна В. М., Хаблак С. Г. ВПЛИВ КОМПОНЕНТІВ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДОБРИВ НА ЗНЯТТЯ ГРУНТОВТОМІ У КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: "Сільськогосподарські науки" / Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: "Елтон-2", 2012. – № 36. – С. 51-54.

В роботі викладено основні положення дослідів по вивченню впливу систем добрив на грунтовому під культурами у коротко ротаційній польовій сівоміні. Перспективними для застосування є комплексні органо-мінеральні системи добрив.

**Ключові слова:** грунтовтома, органо-мінеральна система добрив.  
Бібл.: 5 найм.

УДК 633.2.03/3:631.559/3: 581.192

Домбровська С. С., Конопля М. І. УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ Й СІНА ЛУКІВ ТА ПАСОВИЦЬ СХОДУ УКРАЇНИ // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Серія: "Сільськогосподарські науки" / Ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: "Елтон-2", 2012. – № 36. – С. 55-58.

Наводяться результати багаторічних дослідів урожайності зеленої маси й сіна рівнинних і схилових сухоліських, низинних, заплавних та переваложених луків і пасовиць Сходу України. Подано вміст у них сирого протеїну, жиру, клітковини, БЕР, зольних елементів тощо.

**Ключові слова:** луки, пасовища, врожайність, продуктивність, хімічний склад.  
Табл.: 2. Бібл.: 7 найм.

УДК 631.581: 633.11 «324»:338.439.4

Драніщев М. І., Токаренко В. М., Тимошин М. М., Стотченко В. Ю., Решетняк М. В., Попитченко Л. М.